

ejede deres Kirketiende. Men det er vist ikke ganste korrekt, for det er ikke alle Begne Tilfældet, at det er samtlige Tiendehdere i en Kommune, der have købt Tienden. Det er mange Steder Tilfældet, at det er en større eller mindre Del af Kommunens Beboere, der eje Kirketienden, og alle de øvrige tiendepligtige Beboere ere saa tiendepligtige til dem, der have købt Tienden. Saaledes er Forholdet de allerfleste Steder, og det ærede Medlem vil altsaa se, at den Omstændighed, at nogle enkelte Beboere have afløst Tienden, kun betyder, at de ere blevne Kirkeejere, og som Følge deraf maa de gaa ind under de almindelige Bestemmelser, som Loven foreskriver for Kirkeejere i det hele taget. Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at de have købt deres Tiender i dyre Domme. Jeg har dog den Tillid til de ærede jydste Landmænd, som det ærede Medlem repræsenterer og vistnok nærmest tænker paa, at de næppe have købt Kirketiende, uden at det har betalt sig ret godt. Der er jo mange, der have tjent ret godt paa, at de have købt en Kirketiende, og det, der nu er i Bejden for det ærede Medlem, er vistnok den Omstændighed, at de ikke ville gaa ind under Lovens almindelige Bestemmelser og henlægge et Fond som Kirken's fremtidige Ejendom. Det, der sker ved Afløsning af en Kirketiende, er, at Kirken gaar over fra at være i private Mænds Eje, flere eller færre, til at blive en selvejende Institution. Det sker kun derved, at der sker en formel Afløsning, saaledes at Tiendejerne blive pligtige til, selv om de ere identiske med Tiendehderne, at henlægge en en Gang for alle bestemt Kapital, hvoraf Kirken i Fremtiden skal vedligeholdes. Hvis en hel Kommune ejede en Kirketiende, kan jeg ikke se rettere, end at Kommunen sikkert kunde staa sig ved paa de billige Bilskaar, Loven foreskriver, at optage et Laan til Udtag i 60 Aar, for at kunne henlægge det Fond, der skal til, for at vedkommende Kirke kan blive en selvejende Institution. Det er det, det ærede Medlem ikke holder af. Han tror, det betaler sig bedst at eje Kirkerne som hidtil og at nyde Kirketienden som hidtil uden at henlægge det, som fordres, for at Kirken kan blive en selvejende Institution i Fremtiden. Men selv om det ærede Medlem ikke vil gaa ind paa det, tror jeg ikke, at det vil lykkes ham selv med den ivrige Appel, han stillede til dem, der ere oven over os, det høje Landsting, at saa Lovforslaget forandret paa det Punkt, for jeg tror, at Loven paa dette Punkt som paa alle andre Punkter nu er ret korrekt affattet.

**Alberg:** Jeg vil gerne tillade mig at gøre nogle Bemærkninger lige over for den ærede Ordfører. Jeg vil da først sige, at naar den ærede Ordfører mente, at det kun var et forbindende Tal, hvor det var Kommunen, Sognet kan man sige, der ejede Tienden, saa har han, hvis mine Udtalelser ikke skulde være rigtige, selv nogen Skyld deri, thi i de Oplysninger, der ere meddelte i Betænkningen, er der opgjort en lang Række i de forskellige Amter, hvor Tienden ejes af Yderne, og for dem er det samlede Hartkorn 87,379 Tønder; det er i alle Tilfælde over  $\frac{1}{4}$  af hele det tiendehynde Hartkorn her i Landet. Naar den ærede Ordfører endvidere mente, at de, der have købt Tienden tidligere, ere komne saa billig dertil, maa det vistnok hero paa, at den ærede Ordfører ikke ved, hvad de have givet for den, men det ved jeg nu tilfældigvis for en Del, og de Priser, der dengang ere blevne betalte for Tiender, ere langt dyrere end dem, man nu paa nogen Maade vil betale derfor. Men dengang var Tienden en søkelig Byrde, da de ikke alene skulde have den talt paa Marken, men da de ogsaa, for de kunde saa Lov til at føre noget hjem af deres Korn, skulde have leveret Tienden, som kunde kræve saa lang Tid, at Regnen kom, for de kunde saa deres eget Korn hjerget. Disse Mlemper ere jo nu forsvundne, nu sender man ikke noget til dem. Naar den ærede Ordfører endvidere mente, at det var saa fordelagtig en Handel nu at købe sig fri for at holde Kirkerne vedlige ved at staffe en Kapital til Beje, der rimeligvis vil blive dobbelt saa stor for at saa den nødvendige Rente, som den Udgift kræver, det koster at saa Kirkerne vedligeholdte, kan jeg virkelig ikke øjne nogen Fordel deri. Jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at der er ikke ret mange af de Sogneboere, der selv eje deres Tiender, der ville indlade sig paa den Forretning, fordi det vil blive meget vanskeligt at staffe saa store Kapitaler til Beje, og selv om ogsaa de 60 Aar ere forløbne, hvori Afløsningen skal foregaa, ville de i den Tid have forøget deres Udgifter til det dobbelte mindst, og det tror jeg ikke, man kan gaa ind paa.

**Judenrigsministeren (Hørring):** Med Hensyn til de stillede Ændringsforslag, med Undtagelse af Nr. 5, skal jeg erklære, at der for mit Vedkommende intet findes at erindre imod dem. Jeg skal her til kun sige nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til det, det ærede Medlem for Ringløbing Amts 2den Valgfreds (Alberg) an-